

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/1005/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112227843
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6112227843.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa BL Telecom debt, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, zastúpeného Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, proti odporkyni U. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. F., M. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Námestie Legionárov 5, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom v Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, o zaplatenie 753,05 Eur, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 08. 09. 2014, č. k. 16C/81/2013-124, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

Vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd rozhodol tak, že žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania 38,44 € na účet právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, advokátska kancelária so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V odôvodnení uviedol, že po zrušení veci v rozsahu trov konania aplikoval § 142 ods. 2 O. s. p., keď priznal navrhovateľovi sumu 255,10 €, v ktorej časti odporca bol úspešný. Navrhovateľ bol v danom prípade neúspešný v časti 497,95 € (66,12 %), čo po odpočítaní úspechu 255,10 € (33,9 %) predstavuje čistý úspech odporcu vo výške 242,85 €. Pretože bol odporca úspešný v časti 242,85 € (32 %), v tomto rozsahu priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania z ním vyčíslených trov, a to za prevzatie a prípravu, vyjadrenie zo dňa 17. 03. 2013 a odvolanie zo dňa 04. 11. 2013 z vyčíslenej sumy 127,48 €. Vo vzťahu k odporcovi v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že úspešný odporca si neuplatnil trovy konania, súd mu ich náhradu preto nepriznal.

Proti rozhodnutiu sa odvolal navrhovateľ. Rozhodnutie žiadal zmeniť a vedľajšiemu účastníkovi konania na strane odporcu trovy konania nepriznať a zaviazat' ho na nahradenie trov odvolacieho konania. namietal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 205 ods. 2 písmena f) O. s. p.

Namietal neúčelne vynaložené trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, pretože jedným z predpokladov potrebných na vznik nároku na náhradu trov konania je aj účelnosť trov vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Účelnosť sa stotožňuje s pojmom nevyhnutnosť. Nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony, ako napríklad na zaplatenie súdnych poplatkov, či hotových výdavkov. Trovy právneho zastúpenia, ktoré sú súčasťou trov konania, a ktoré si uplatňuje vedľajší účastník, neboli nevyhnutne potrebné na účelné bránenie práva.

Zdôraznil, že vedľajší účastník je združenie založené za účelom ochrany spotrebiteľov. Výkonom ochrany spotrebiteľských práv združenie napĺňa svoje vlastné poslanie, za účelom ktorého bolo založené. Zámerom zákonodarcu pre zvýhodnenie takejto skupiny občianskych združení pred ostatnými bolo umožnenie, aby mohli vzhľadom na ich odbornú pripravenosť bez potreby právneho zastúpenia zastupovať spotrebiteľov a chrániť ich práva a záujmy v konaní. Ak by nebola potrebná odborná pripravenosť spotrebiteľského združenia, mohlo by poskytnúť predmetnú ochranu aj iné občianske združenie zastúpené právnym zástupcom rovnako ako spotrebiteľské združenie. Nepopiera ústavne zaručené právo vedľajšieho účastníka na právnu pomoc, avšak spochybňuje účelnosť vynaložených trov na právne zastúpenie.

Namietal, že ak vedľajší účastník žiada priznať trovy právneho zastúpenia, priznáva, že odporcovi neposkytol pomoc pri ochrane jeho práv ako spotrebiteľa, čo je jeho základným poslaním. Právnu pomoc poskytol advokát. Poukázal aj na to, že nič nebráni vedľajšiemu účastníkovi, aby vstúpil do konania bez právneho zástupcu a jednoducho by poukázal na súvisiace rozhodnutia. Nie je potrebné právne zastupovanie, a trovy, ktoré vznikli, sú len účelové. Do konania vstupujú bez toho, aby vedeli vopred o konkrétnych okolnostiach sporu. Potom je otázne, či je účelom vstupu do konaní ochrana spotrebiteľa alebo zisk, ktorý vznikne z priznaných trov konania. Vedľajší účastník do konania nepriniesol žiaden prínos, nepoukázal na inú skutočnosť, na ktorú súdy nemajú povinnosť prihliadať z úradnej povinnosti. Taktiež namietal, že účel procesnej pomoci vedľajšieho účastníka hlavnému účastníkovi v sporovom konaní môže byť naplnený, ak hlavný účastník konania s takýmto vstupom súhlasí. Poukázal aj na prostriedky poskytované štátom na podporu ochrany spotrebiteľa. Namietal uplatnenie domnienky podľa § 101 ods. 3 O. s. p. ohľadom procesného postavenia subjektov, ktoré sa z účasti konania. Výzva adresovaná účastníkom konania sa použije vtedy, ak súd bude vyzývať účastníkov, aby sa vyjadrili o určitom návrhu, ktorý sa týka postupu a vedenia konania. Ak by chcel použiť vyššie uvedené ustanovenie súd na prípad vyjadrenia sa účastníka k vstupu vedľajšieho účastníka do konania, použitie tohto ustanovenia neprichádza do úvahy.

Odporca a vedľajší účastník sa k odvolaniu nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa ust. § 212 ods. 1, 2 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Odvolací súd prvostupňové rozhodnutie preskúmal v rozsahu danom odvolaním navrhovateľa. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že prvostupňový súd aplikoval správne ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku, táto ustanovenie § 142 ods. 2 O. s. p., v ktorej vyjadruje procesný úspech tej ktorej strany vo veci samej. Treba však zdôrazniť, že procesný úspech vyplýva z celkového uplatneného nároku, pretože len tak je možné zistiť pomerný úspech účastníkov v konaní. Pomer účastníkov sa zisťuje zo vzťahu uplatnenému nároku a priznaného nároku rozhodnutím vo veci samej. To znamená, že úspech navrhovateľa je neúspechom odporcu a naopak. Úspešný účastník tak má právo na pomernú časť trov konania, ktoré sú dané rozdielom úspechov obidvoch účastníkov. Prvostupňový súd tak správne určil výšku percenta, ktorá sa aplikovala pri výpočte náhrady trov z celkových účelne vynaložených trov konania. Vzhľadom na to, že vedľajší účastník odvolanie nepodal, odvolací súd sa zaoberal správnosťou výpočtu, ale len vo vzťahu k odvolaniu navrhovateľa, pričom priznané trovy prvostupňovým súdom nie sú vyššie, akoby mu v skutočnosti patrili.

Odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení zo dňa 15. apríla 2014, č. k.: 15 Co/145/2014 - 119 zaujal jednoznačný názor na účelnosť trov konania vedľajšieho účastníka ako aj jeho účel vstupu do konania. K tomu dodáva, že podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi za podmienok ustanovených zákonom. Tak ako navrhovateľ má právo nechať sa zastúpiť právnym zástupcom, takisto každý účastník súdneho konania za rovnakých podmienok môže toto právo garantované ústavou využiť za podmienok, ktoré v danom prípade bližšie upravuje Občiansky súdny poriadok.

V ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p. zákonodarca zvýšil ochranu spotrebiteľov, keď umožnil na strane spotrebiteľa ako vedľajšiemu účastníkovi zúčastniť sa konania takej právnickej osobe, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, pričom takýmto predpisom je aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Z ustanovenia § 18 O. s. p. vyplýva, že účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie.

Podľa § 24 O. s. p. účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. V zmysle § 25 ods. 1 O. s. p. ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta.

Z citovaných ustanovení vyplýva rovnaké právo každého účastníka, teda aj vedľajšieho účastníka nechať sa v konaní zastupovať, a to aj advokátskou kanceláriou, či advokátom. Zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že by takéto právo vedľajší účastník nemal. Vedľajší účastník správne vo vyjadrení k odvolaniu argumentuje princípom tzv. „rovnosti zbraní“, pričom aj navrhovateľ využil zákonné právo a je zastúpený advokátskou kanceláriou, avšak toto právo upiera vedľajšiemu účastníkovi, resp. ho spochybňuje poukazujúc na to, že takéto trovy nie sú účelné. Pre takýto záver nie je žiaden rozumný dôvod, pričom odporuje vyššie citovanej právnej úprave.

Vedľajší účastník má v občianskom súdnom konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, na strane ktorého stojí (§ 93 ods. 4). V zmysle odseku 3 do konania vstupuje z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. V danom prípade vedľajší účastník vstúpil do konania z vlastného podnetu, pričom nenastala situácia, ktorú predpokladá citované ustanovenie v poslednej vete, že by musel súd o prípustnosti vedľajšieho účastníka rozhodovať. Vstup vedľajšieho účastníka do konania nie je podmienený v takomto prípade súhlasom spotrebiteľa a dokonca ani jeho vedomosťou o vstupe združenia do konania.

Ustanovenie § 137 Občianskeho súdneho poriadku vymenúva trovy konania, medzi ktoré patrí aj náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, pričom takouto ochranou je aj združenie. V citovaných ustanoveniach je zákonodarcom implementovaná Smernica o ochrane spotrebiteľa č. 93/13/EHS pred nekalými zmluvnými podmienkami v čl. 7 stanovenú povinnosť členských štátov umožniť, aby organizácie na ochranu spotrebiteľov mali adekvátne a účinné prostriedky na ochranu spotrebiteľských práv. Týmto účinným prostriedkom je vstup občianskeho združenia do konania na strane spotrebiteľa a jeho postavenie vedľajšieho účastníka s procesnými právami. Umožniť na jednej strane občianskemu združeniu vstúpiť do konania, ale nepriznať mu, ak je v konaní úspešný, právo na náhradu trov, ktoré v konaní vynaložil, vrátane právneho zastúpenia, je popri už vyššie uvedenom aj nesprávnym výkladom čl. 7 citovanej Smernice o nekalých zmluvných podmienkach, čo v konečnom dôsledku by v praxi znamenalo, že združenie na ochranu práv spotrebiteľov by odrádzalo od vstupu do ďalších konaní, ale na druhej strane by dodávateľovi umožňovalo bez rizika si od spotrebiteľov naďalej uplatňovať neprijateľné zmluvné podmienky.

Navrhovateľ v odvolaní uvádza, že vynaložené trovy nie sú účelne vynaložené. Účelnosť vynaložených trov obsahuje možnosť súdu skúmať, či takto vynaložené trovy konania účastníka konania v zmysle § 137 O. s. p. sú v rozsahu, ktoré sú potrebné na realizáciu jeho práva.

Z hľadiska účelnosti trov prvostupňový súd tieto priznal správne, keďže išlo o základné úkony právnej pomoci, z ktorých vedľajší účastník vychádzal pri návrhu na nahradenie trov konania.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 O. s. p., keď v odvolacom konaní bol úspešný v celom rozsahu vedľajší účastník, návrh na náhradu trov tohto odvolacieho konania nepodal, k odvolaniu navrhovateľa sa už písomne nevyjadril, preto mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.